

Constateringen vanuit governance perspectief GRSK en KempenPlus

1. Versnippering van taken en samenwerking

- > Er is sprake van een versnipperd landschap, waarbij taken binnen dezelfde domeinen zijn belegd bij verschillende samenwerkingspartners.
- > Deze versnippering bemoeilijkt samenhang, overzicht en gerichte sturing.

2. Een integrale visie van de gemeenteraad

- > De gemeenteraad kan goed sturen op inhoud en financiën als zij beschikt over een vastgestelde visie op samenwerking gedurende de raadsperiode.
- > Met die visie kunnen raad, college en ambtelijke organisatie in afstemming met elkaar handelen op basis langetermijn doelen, prioritering, concrete acties en een planning op het gebied van samenwerking.
- > Het gevolg daarvan is er een doordachte en consistente sturing op samenwerkingsverbanden.

3. Inrichting van de governance en sturing

- > Het is de vraag of de governance voldoende is belegd bij het college en, daaraan evenwijdig, bij de ambtelijke organisatie.
- > Een goede governance vereist een heldere inrichting, waarin duidelijk is bij wie de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden belegd zijn.
- > Het samenspel en de rollen van eigenaar, opdrachtnemer en opdrachtgever dient duidelijk vorm gegeven te zijn.
- > De bestaande versnippering draagt niet bij aan verbetering van deze inrichting.
- > Taken hoeven niet per se te worden teruggenomen, mits governance en het sturing op output/outcome goed zijn ingericht en hierover duidelijke afspraken zijn gemaakt.

Constateringen vanuit governance perspectief GRSK en KempenPlus

4. Ambtelijke afstemming en capaciteit

- > De ambtelijke rol is een afspiegeling van de bestuurlijke rol. Die ambtelijke rol vraagt een stevige invulling voor het eigen ambtelijk OGON-overleg of een collectief OGON-overleg.
- > Voor effectieve afstemming is het noodzakelijk dat er voldoende personele capaciteit binnen de gemeente aanwezig is.

5. Delegatie van taken en beleidsvoorbereiding

- > Bij beide gemeenschappelijke regelingen (GR'en) is veel gedelegeerd, waaronder ook de beleidsvoorbereiding van diverse taken.
- > Hierdoor ligt de verantwoordelijkheid van deze taken primair bij de GR'en.
- > Gemeenten hebben bij meerdere taken formeel geen rol in de beleidsvoorbereiding.
- > Beleidsvoorbereiding hangt samen met de uitvoering van het coalitieakkoord van de gemeente.
- > De vraag is of deze beleidsvoorbereiding en de integraliteit door de GR-en voldoende wordt afgestemd op de vraag van het bestuur van de gemeente. Is er voldoende bestuurlijke sensitiviteit?
- > Tegelijkertijd betekent de delegatie ook meer en meer een inhoudelijke kennisachterstand bij de gemeente en dient marginaal getoetst te worden op wat een GR levert en meer op procesregie.

Constateringen vanuit governance perspectief GRSK en KempenPlus

6. Onderscheid tussen beleid en beleidsregels

- > Er lijkt geen duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen beleid en beleidsregels.
- > Dat blijkt onder andere daaruit dat beleidsregels binnen GR Kempengemeenten formeel niet zijn toegestaan. Beleidsregels horen echter bij de gedelegeerde bevoegdheden.
- > Wanneer gemeenten zelf beleidsregels willen vaststellen, is mandaat noodzakelijk en geen delegatie.

7. VTH-taken en organisatorische versnippering

- > VTH-taken zijn gemandateerd (hoewel in het mandaatbesluit van GRSK staat dat deze taken zijn gedelegeerd aan het AB.)
- > Deze taken zijn bovendien versnipperd belegd over:
  - de Omgevingsdienst (OD), de GRSK, en de gemeenten zelf. Dat bemoeilijkt de afstemming. De Omgevingswet gaat uit van een integrale benadering. Maar ook van een steeds meer robuuste organisatie.

8. Nieuwe samenwerkingsverbanden

- > Er wordt een nieuwe gemeenschappelijke regeling ingericht onder de naam Samen voor de Jeugd.
- > Noodzakelijk is een goed afwegingskader om ervoor te zorgen dat de eenheid en afstemming binnen de jeugdzorg op een goede en zorgvuldig overwogen manier wordt overwogen. Deze nieuwe GR roept de vraag op hoe deze nieuwe GR zich verhoudt tot Jeugdtaken binnen GRSK.

Constateringen vanuit governance perspectief GRSK en KempenPlus

9. Governance van GRSK

- > De governance van GRSK is, blijkens de gegeven toelichting, niet goed ingericht.
- > Bestuurscommissies (eigenaarsrol) functioneren als adviescommissies die adviseren aan het dagelijks bestuur (DB, opdrachtnemer).
- > Dit is:
  - in strijd met de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr),
  - en leidt tot het door elkaar lopen van taken, rollen en bevoegdheden.
- > Hierdoor wordt de invloed van de gemeenten minder duidelijk.
- > De prominente rol van de directeur is verklaarbaar, aangezien deze als bestuurssecretaris verantwoordelijk is voor de uitvoering van gedelegeerde bevoegdheden.
- > De voorbereidingscommissies voor de bestuurscommissies dienen vanwege hun eigenaarsrol vooral uit gemeentelijke vertegenwoordigers te bestaan met een gelijkwaardige rol van de GRSK ten behoeve van de integraliteit
- > Door de versnippering van taken is het logisch dat het GRSK-managementteam in overleggen qua aantal sterk vertegenwoordigd is. Een gezamenlijke vertegenwoordiging van de deelnemende gemeenten in hun rol van eigenaar/opdrachtgever dient daar dan het evenwicht te zoeken.

10. Ontbreken van kwaliteits- en servicenormen

In de beschikbare stukken zijn geen kwaliteits- en servicenormen opgenomen.

Constateringen vanuit governance perspectief GRSK en KempenPlus

11. Sturing en informatievoorziening

- > Hoe stuurt RdM en waarop. Dit heeft ook te maken met de langetermijnplanning en concretisering doelen
- > De raad kan het instrument van een informatieprotocol inzetten waarin is vastgelegd:
  - hoe en wanneer de raad geïnformeerd wil worden,
  - waarover en op welk informatieniveau nodig is om te kunnen sturen en controleren.

Voorlopige bevindingen fase 1 (d.d. 8-4-2026)

12. Rol van gemeenteraden

- > Samenwerking tussen gemeenteraden is van essentieel belang.
- > De beschikbare gereedschapskist wordt door gemeenteraden onvoldoende benut. Denk aan gemeentelijke visie, gemeentelijke kadernota, reactie op kaderbrieven van GR-en, naast financiële kaders ook beleidskaders, politieke en bestuurlijke gezamenlijke raadsbijeenkomsten, tijdige aanbieding van planning & controldocumenten, verantwoordings- en inlichtingenmomenten in de raadsvergaderingen, inzetten rekenkamer, participatie door inwoners en bedrijven etc.